

EFFICIËNTIE

Red.: L. POLAK

Verslag Bezuinigingscommissie

Aan het verslag van de Bezuinigingscommissie over 1926, ontleenen wij de volgende bijzonderheden:

Verdere bezuinigingen worden nog steeds noodzakelijk geacht en bij de Regeering wordt aangedrongen, om de voorstellen van de Commissie zooveel mogelijk door te voeren.

De Commissie, aangesteld bij Koninklijk Besluit, bepleit een wettelijke organisatie, ten einde een blijvend karakter te krijgen en tevens dienst te kunnen doen als vóór-contrôle op het Ontwerp Staatsbegrooting. Tot nu toe heeft de Regeering echter nog geen gevolg gegeven aan dit voorstel.

In 1926 heeft de Commissie zieh o.a. ook bezig gehouden, met het opstellen van een werkplan. Daarbij heeft zij in de eerste plaats een basis trachten te vinden ter beoordeeling hoeveel er bezuinigd moet worden en welke hoofdstukken van de Begrooting daarvoor in aanmerking komen.

Als basis is de keuze gevallen op het jaar 1910, waarin de meest gunstige verhouding bestond tusschen de Rijksinkomsten en -uitgaven zonder dat de belastingdruk kapitaalvorming in den weg stond of de handel benadeelde.

Uitgaande van de cijfers voor de uitgaven van dit jaar, werden die voor 1926 berekend. Hierbij werd rekening gehouden met het index-cijfer 1.70 en een stijging van het bevolkingscijfer van 1.15. Het resultaat van deze berekeningen was dat de commissie uitkwam op een uitgavencijfer voor 1926 van 361 miljoen, terwijl in werkelijkheid op de begrooting 775 miljoen was uitgetrokken. Hierin is echter begrepen een toename van de Nationale Schuld, tengevolge van den oorlog van 135 miljoen. Deze buiten beschouwing latend, komt men dus op een berekende 361 miljoen, tegen 640 miljoen werkelijke uitgaven.

Het bedrag der geheven belastingen bedroeg in 1910 150 miljoen. Dit omgerekend tegen het indexcijfer 1.70 en de gestegen draagkracht der bevolking, tengevolge van haar toename, op 1.268 stellend, zou voor 1926 een belastingcijfer van 323 miljoen geven. Hieruit vloeit een verhouding van 1910 met 1926 voort van 1 : 1.67. Aan de hand van bovenstaande cijfers toont de commissie aan, hoe noodzakelijk het is de inkrimping van de Staatsuitgaven door ingrijpende bezuinigingen door te voeren en bespreekt zij in het verslag de verschillende hoofdstukken, die hiervoor in de eerste plaats in aanmerking komen.

Als bijlage is aan het verslag toegevoegd een schets van een bezuinigingsplan van *Prof. de Vooy's*, waarin eerst besproken wordt de wettelijke regeling en bevoegdheden van een nieuwen bezuinigingsdienst en de taak die aan dien dienst moet worden opgelegd. Behalve het opstellen van een vast plan voor bezuiniging bestaat deze in de contrôle op de uitgaven.

Bij het maken van een bezuinigingsplan kan men kiezen tusschen twee systemen:

- 1e. Het afknibbel-systeem, waarbij overal en zooveel mogelijk bezuinigd wordt,
- 2e. Volgens een vast plan, dat van tevoren vaststelt, hoeveel, op welke groepen, en hoe op die uitgaven bezuinigd moet worden.

Het laatste systeem verdient zijns inziens de voorkeur.

De Staatsmijnen kunnen gesplitst worden in:

- a. uitgaven voor rente en amortisatie van de Staatsschuld.
- b. buitengewone uitgaven.
- c. gewone uitgaven.

Alleen op de onder c. genoemde gewone uitgaven kan versobering worden toegepast.

De gewone uitgaven bedroegen in 1910 197 miljoen en in 1926 625 miljoen. Getracht moet nu worden een normaal-cijfer

te maken voor 1926 en dit in overeenstemming te brengen met de inkomsten.

Deze overeenstemming zou gemakkelijk te bereiken zijn, indien de Staat door belastingverhoging zijn inkomsten naar willekeur kon doen toenemen. Deze verhoging is echter aan een grens gebonden, daar te hooge belastingen zoodanig het volksinkomen kunnen verminderen, dat ook de totaalopbrengst vermindert.

Om tot een normaal uitgaven-cijfer te komen, voor 1926, neemt *Prof. de Vooy's* als basis de jaren 1910—1913. Als index-cijfer werd hierbij aangenomen 1.70 en als coëfficiënt voor de toename der uitgaven, tengevolge van de bevolkingsaanwas 1.5. Het normale cijfer voor 1926 wordt dus $197.1 \text{ miljoen} \times 1.7 \times 1.5$ of ± 510 miljoen.

Geheel juist is deze berekening niet, daar de begrotingen van 1910 en 1926 niet meer volgens dezelfde regels zijn opgesteld en er o.a. een verschuiving heeft plaats gehad tusschen de buitengewone en de gewone uitgaven. In werkelijkheid zullen deze uitgaven voor 1927 625 miljoen bedragen en kan dus b.v. 100 miljoen bezuinigd worden.

Een andere kwestie is of deze bezuiniging noodzakelijk is, waar de inkomsten in evenwicht zijn met de uitgaven. Volgens *Prof. de Vooy's*, zijn hiervoor twee redenen:

- 1e. is verlaging der belastingen noodzakelijk voor de toekomstige welvaart.
- 2e. is op verschillende nuttige uitgaven te veel beknibbeld en eischt de volkswelvaart nieuwe uitgaven, die tot nu toe achterwege moesten blijven.

Uit een opstelling van de vermeerdering der uitgaven op de verschillende hoofdstukken der begrotingen van 1910 en 1926 blijkt welke het meest zijn toegenomen en op welke takken van dienst het meest kan en moet bezuinigd worden.

De grootste stijging is die der Nationale Schuld met 124.5 miljoen. Hierop kan echter alleen door conversie en aflossing bezuinigd worden. Daarna volgen Onderwijs met 83.5 miljoen. Waterstaat met 65.8, Arbeid met 65 miljoen, enz.

Het verslag geeft verder een onderzoek naar de oorzaken van deze stijgingen en hoe hierop bezuinigd kan worden en komt tenslotte tot de volgende verdeling van de te bezuinigen 100 miljoen.

1e. Traktementen	19 miljoen
2e. Pensioenen	15 „
3e. Sociale verzekering	15 „
4e. Nijverheidsonderwijs	4 „
Lager onderwijs	36 „
5e. Grote werken	10 „
6e. Rijksopvoedings- en Tuchtwezen	1 „

• Totaal 100 miljoen

De uitvoering van dit versoberingsplan moet bestaan in:

- 1e. Wettelijke vastlegging van de in te voeren bezuinigingen.
- 2e. Belasting-verlaging.
- 3e. Instelling van een Begrootingskamer en de Centrale Comptabiliteit.

De taak van de Begrootingskamer moet zijn: het geven van een beteren vorm aan de Begrooting, dan tot nu toe. De boekhoudingen van de verschillende takken van dienst moeten zooveel mogelijk commercieel worden ingericht en uit deze cijfers de begrooting opgesteld, die behoorlijk toegelicht aan de Volksvertegenwoordiging wordt overgelegd.

De Centrale Comptabiliteit wordt belast met het voeren van bovengenoemde boekhoudingen, het voorbereiden van de begrooting, het bevorderen van efficiëncy en het verstrekken van alle inlichtingen aan de Begrootingskamer.